

معاونان محترم وزیر و مدیران عامل چهار شرکت اصلی

معاونان محترم وزیر

مشاوران محترم وزیر

مدیران کل و رؤسای محترم واحدهای مستقل ستادی

موضوع: دستورالعمل اجرای دوره‌های فرصت مطالعاتی اعضای هیأت علمی دانشگاهها

مراکز و مؤسسات تحقیقاتی

باسلام- در راستای حصول اطمینان از دستیابی به اهداف منتج از سند جهت‌گیری‌های کلان، چشم‌انداز و سیاست‌های پژوهشی، فناوری و تجاری‌سازی وزارت نفت ابلاغی به شماره ۸۷۹-۲۰۱۳ تاریخ ۱۴۰۰/۱۱/۱۹ و با هدف آشنایی اعضای هیأت علمی دانشگاهها و مؤسسات تحقیقاتی با چالش‌های واقعی صنعت نفت در مسیر دانش‌بنیان نمودن فرآیندهای این صنعت، دستورالعمل حاضر به‌منظور ترسیم نحوه انجام کار، تعیین نقش و وظایف ارکان ذی‌ربط برای آگاهی و دستور اجرایی‌سازی به واحدهای ذی‌ربط ابلاغ می‌گردد.

ماده (۱): تعاریف

در این شیوه‌نامه اصطلاحات و اختصارات زیر در معانی مشروح مربوط، به کار می‌روند:

۱-۱- واحد پژوهشی: مدیریت امور پژوهش و فناوری یکی از شرکتهای اصلی، فرعی و تابعه وزارت نفت است که در صورت پذیرش درخواست اجرای دوره فرصت مطالعاتی، مسوولیت هماهنگی‌های لازم برای اجرا، نظارت، پرداخت هزینه‌ها و حق‌الزحمه مترتب و کاربردی‌نمودن دستاوردهای حاصله از اجرای دوره مذکور را عهده‌دار می‌باشد. مسوولیت واحد پژوهشی در معاونت‌ها واحدهای ستادی و ارکان مستقل وزارت نفت بر عهده اداره‌کل امور پژوهش معاونت مهندسی، پژوهش و فناوری وزارت نفت بوده و در این رابطه برای چگونگی و نحوه پرداخت هزینه‌های پژوهشی و حق‌الزحمه ذی‌نفعان توسط هر یک از چهار شرکت اصلی، تشخیص اداره‌کل پیش‌گفته ملاک عمل می‌باشد و کلیه شرکتهای مکلفند همکاری لازم را انجام دهند.

۱-۲- مؤسسه: یکی از دانشگاهها، مراکز تحقیقاتی و مؤسسات آموزش عالی که دارای مجوز از وزارت علوم، تحقیقات و فناوری می‌باشد.

۱-۳- هیأت علمی: عضو هیأت علمی مؤسسه که مطابق قوانین و مقررات موضوعه وزارت علوم، تحقیقات و فناوری واجد شرایط و داوطلب گذراندن دوره فرصت مطالعاتی است و از سوی مؤسسه به واحد پژوهشی معرفی می‌گردد.

۱-۴- دوره فرصت مطالعاتی: برنامه حضور هیأت علمی به صورت تمام وقت در ستاد یا یکی از شرکت‌های اصلی، فرعی و تابعه وزارت نفت می‌باشد. هیأت علمی براساس مدت زمان حضور نسبت به آرایه یکی از اقلام قابل تحویل مندرج در ماده (۳) دستورالعمل حاضر اقدام می‌نماید.

۱-۵- نظامنامه: نظام پژوهش، فناوری و تجاری‌سازی وزارت نفت به شماره ابلاغیه ۲۰/۲-۲۲۲ تاریخ ۱۳۹۹/۶/۳۰ می‌باشد.

۱-۶- قرارداد: قرارداد پژوهشی، متنی حقوقی است که بین واحد پژوهشی به‌عنوان کارفرما و مؤسسه با هدف بهره‌مندی هیأت علمی از تسهیلات دوره فرصت مطالعاتی منعقد می‌گردد. در این قرارداد هیأت علمی به‌عنوان مجری قرارداد قلمداد می‌گردد.

۱-۷- راهبر صنعتی: کارمند شاغل در یکی از واحدهای عملیاتی و ستادی وزارت نفت که دارای مدرک دکتری یا حداقل ۱۰ سال، کارشناسی ارشد یا ۱۵ سال و کارشناسی با ۲۰ سال سابقه کار و تجربه مرتبط با موضوع دوره فرصت مطالعاتی می‌باشد.

۱-۸- سامانه: سامانه برخط که فرآیند اجرای دوره فرصت مطالعاتی در بستر آن انجام می‌شود.

۱-۹- شورا: شورای عالی فرصت مطالعاتی که با ریاست معاون مهندسی، پژوهش و فناوری وزارت نفت و متشکل از مدیرکل امور پژوهش، نماینده تام‌الاختیار وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و مدیران پژوهش و فناوری شرکت‌های اصلی می‌باشد. شورا مسوولیت سیاست‌گذاری کلان، نظارت راهبردی و حصول اطمینان از اجرای بهینه دوره‌ها و حسب نیاز، آرایه پیشنهادت اصلاحی را بر عهده دارد. دبیرخانه شورا در اداره‌کل امور پژوهش وزارت نفت مستقر است و

مسئولیت تهیه و تدوین گزارشات مورد نیاز، برگزاری جلسات و تدوین دستور جلسات شورا را بر عهده دارد.

ماده (۲): فرآیند و نحوه اجرا

۱-۲- تجمیع سالیانه عنوانین فرصت مطالعاتی مستخرج از نقشه راه توسعه فناوری مطابق ماده (۹) نظامنامه و چالش های فناورانه مطابق ماده (۱۳) نظامنامه در هر یک از شرکتهای اصلی، فرعی و تابعه از سوی واحد پژوهشی و بررسی، تأیید/عدم تأیید و انتشار در سامانه فرصت مطالعاتی وزارت نفت توسط مدیریت پژوهش و فناوری شرکت اصلی.

۲-۲- ثبت نام در سامانه، انتخاب عنوان فرصت مطالعاتی، بارگذاری مستندات مورد نیاز و اخذ کد رهگیری توسط هیأت علمی.

۳-۲- بررسی مستندات و درخواست هیأت علمی توسط واحد پژوهشی و در صورت تأیید، انعقاد قرارداد براساس مفاد تبصره «۵» ماده (۱۰) و یا تبصره «۶» ماده (۱۳) نظامنامه با مؤسسه.

۴-۲- بارگذاری مستندات قراردادی در سامانه، اعلام شروع به کار، ایجاد تسهیلات لازم جهت عزیمت و استقرار هیأت علمی، توسط واحد پژوهشی.

۵-۲- تعیین و انتصاب راهبر صنعتی از سوی واحد پژوهشی به منظور ۱- برگزاری دوره های حضوری فشرده و کوتاه مدت آشنایی با فرایندهای صنعت نفت برای هیأت علمی ۲- بررسی و اظهار نظر در خصوص تأیید/عدم تأیید افلام مصرفی/مصرف نشدنی و داده های فنی مورد درخواست در پیشنهادیه پژوهشی ارایه شده از سوی هیأت علمی ۳- بررسی مستندات و گزارشات ارایه شده از سوی هیأت علمی در هر مرحله و تطبیق فرایندها و نتایج کار با استانداردهای رایج وزارت نفت ۴- تأیید گزارشات مرحله ای برای انجام پرداخت های مالی و اعلام خاتمه کار همراه با تأیید/عدم تأیید گزارش پایانی تهیه شده توسط هیأت علمی.

۶-۲- نظارت بر حسن اجرای قرارداد، حصول اطمینان از صحت افلام قابل تحویل حسب شرح خدمات قرارداد و تأیید/عدم تأیید خاتمه دوره فرصت مطالعاتی و انجام

پرداخت‌های مالی از سوی واحد پژوهشی.

۲-۷- مستندسازی گزارش‌های کنترل پروژه، یافته‌های پژوهشی و دستاوردهای حاصل از دوره فرصت مطالعاتی در سامانه از سوی واحد پژوهشی.

ماده (۳): زمان دوره و اقلام قابل تحویل حق‌الزحمه و هزینه‌های پژوهشی

۳-۱- اجرای دوره فرصت مطالعاتی در یکی از سه قالب ذیل امکان‌پذیر می‌باشد.

الف) بازه زمانی سه ماهه: دوره فرصت مطالعاتی با اهدافی مشخص برآشنایی با فرآیندهای صنعت نفت، مطالعات میدانی، جمع‌آوری اطلاعات و شناسایی نیازهای فناورانه تعریف می‌گردد. هیأت علمی به‌منظور دریافت تأیید خاتمه دوره فرصت مطالعاتی موظف است یکی از موارد ذیل را به واحد پژوهشی ارائه نماید. سقف پرداخت حق‌الزحمه هیأت علمی حداکثر تا میزان پنجاه درصد نصاب معاملات کوچک می‌باشد.

❖ گزارش مطالعات انجام پذیرفته و عنوانین پیشنهادی برای حداقل یک پایان‌نامه دوره کارشناسی ارشد و یک رساله مقطع دکتری.

❖ گزارش مطالعات انجام پذیرفته و تدوین شناسنامه نیاز فناورانه در حوزه چالش احصاء شده.

ب) بازه زمانی شش ماهه: دوره فرصت مطالعاتی در دو بازه زمانی سه ماهه اول و سه ماهه دوم اجرا می‌شود. دوره سه ماهه اول با هدف آشنایی با فرآیندهای صنعت نفت، مطالعات میدانی، شناسایی تنگناهای فرآیندی و انتخاب حوزه فناوری با توجه به اولویت‌های فناورانه مشخص شده در نقشه راه توسعه فناوری هر شرکت تعریف می‌گردد. هیأت علمی قبل از خاتمه دوره سه ماهه اول و با بهره‌گیری از نتایج مکتسبه، پیشنهادیه پژوهشی با رعایت زمان‌بندی و خاتمه پروژه با احتساب دوره سه ماه اول مجزوماً در مدت زمان شش ماه را به منظور اخذ مراتب تصویب‌خواهی به واحد پژوهشی ارائه می‌نماید. در صورت تأیید پیشنهادیه پژوهشی، سه ماهه اول به عنوان فاز مطالعاتی پروژه محسوب و سه ماهه دوم به عنوان فاز اجرا و ارائه اقلام قابل تحویل تلقی می‌گردد. در صورت عدم تأیید پیشنهادیه پژوهشی، دوره فرصت مطالعاتی خاتمه یافته تلقی و مبنای اقلام قابل تحویل و هرگونه پرداخت مالی مطلق با بازه زمانی سه ماهه (بند «الف») صورت می‌پذیرد. سقف پرداخت مجموع حق‌الزحمه هیأت علمی برای کل دوره ۶ ماهه (سه ماه اول مربوط به فاز شناسایی و ارائه پیشنهادیه پژوهشی و سه ماه دوم مربوط به اجرای پروژه)

حداکثر تا میزان نصاب معاملات کوچک می‌باشد.

ج) بازه زمانی ۱۲ ماهه: تعریف دوره فرصت مطالعاتی براساس تهیه و ارسال پیشنهادیه پژوهشی همزمان با ارائه معرفی‌نامه از سوی هیأت علمی صورت می‌پذیرد. در صورت عدم تأیید پیشنهادیه پژوهشی، اجرای دوره فرصت مطالعاتی منتفی می‌باشد. سقف پرداخت مجموع حق‌الزحمه برای کل دوره ۱۲ ماهه حداکثر تا میزان دو برابر نصاب معاملات کوچک می‌باشد.

تبصره «ا»: هزینه‌های غیرپرسنلی مشتمل بر تجهیزات، مواد و خدمات آزمایشگاهی براساس موارد مندرج در پیشنهادیه پژوهشی مصوب (موضوع بندهای «ب» و «ج») علاوه بر حق‌الزحمه متعلقه به هیأت علمی از سوی واحد پژوهشی پرداخت می‌گردد.

۲-۲- راهبر صنعتی در طول اجرای دوره فرصت مطالعاتی می‌تواند هدایت یک فرد هیأت علمی را بر عهده بگیرد و حق‌الزحمه متعلقه از محل اختیارات پژوهشی هر شرکت به میزان حداکثر ۳۰ (سی) ساعت اضافه‌کاری در ماه با رعایت و عدم تجاوز از سقف مقرر در مقررات وزارت نفت و خارج از شمول سقف‌های پرداختی در بندهای «الف»، «ب» و «ج»، از سوی واحد پژوهشی قابل پرداخت است.

تبصره «ت»: حداکثر ۲۵ درصد پیش‌پرداخت از اعتبار تخصیص یافته به پیشنهادیه پژوهشی مصوب که بیش از ۴۰ درصد مبلغ آن نیاز به تهیه تجهیزات/ امکانات و خدمات آزمایشگاهی دارد قابل پرداخت است. برای پیشنهادیه پژوهشی که بخشی از مراحل انجام آن، بنا به نظر واحد پژوهشی امکان استفاده از ظرفیت طرح میزبانی پژوهشگاه صنعت نفت وجود دارد، هزینه بخش‌های مذکور از اعتبار تخصیص یافته به بخش غیر پرسنلی پیشنهادیه پژوهشی کسر و به پژوهشگاه صنعت نفت پرداخت می‌شود و هیأت علمی مکلف است از خدمات پژوهشگاه صنعت نفت استفاده نماید. در صورت اختلاف در خصوص مفاد و نحوه اجرای تبصره حاضر بین هیأت علمی و واحد پژوهشی، مرجع تصمیم‌گیری اداره‌کل امور پژوهش معاونت مهندسی، پژوهش و فناوری وزارت نفت می‌باشد.

ماده (۴): مالکیت فکری

کلیه داده‌های فنی، اطلاعات عملیاتی، حقوق مادی و معنوی نتایج کسب شده از اجرای دوره که در اختیار هیأت علمی قرار می‌گیرد به‌صورت محرمانه تلقی گردیده و تابع مفاد دستورالعمل و مقررات جاری وزارت نفت خواهد بود.

ماده (۵): نظارت

۱-۵- مسوولیت حصول اطمینان از حسن اجرای این شیوهنامه در شرکت‌های اصلی، فرعی و تابعه بر عهده مدیر پژوهش و فناوری شرکت اصلی خواهد بود و مدیریت پژوهش و فناوری شرکت اصلی موظف است گزارش سالیانه از اقدامات صورت گرفته و نتایج حاصله از اجرای دستورالعمل را حداکثر تا اردیبهشت ماه سال بعد به شورا ارائه نماید.

۲-۵- مسوولیت تدوین و ابلاغ الگوی قرارداد همسان و نظارت راهبردی این شیوهنامه و مرجع تفسیر آن، معاونت مهندسی، پژوهش و فناوری وزارت نفت می‌باشد.

این دستورالعمل مشتمل بر (۵) ماده و «۳» تبصره می‌باشد که از زمان ابلاغ، لازم‌الاجرا بوده و با ابلاغ دستورالعمل حاضر، شیوهنامه اجرایی دوره‌های فرصت مطالعاتی ابلاغی به شماره ۲۰۲۲-۲۳۰ تاریخ ۱۳۹۸/۳/۲۵ از درجه اعتبار ساقط می‌گردد.

جواد اوجلی

سازمان وزیر امور علمی، پژوهش و فناوری

کدخ: ۱۴۰۱/۱/۱۱۷
شماره: ۱۴۰۱ / ۱۴۶۸۷
پوست: ده

آقای: دانش‌بنیان، اشکان آفرین

جناب آقای مهندس اوجی
وزیر محترم نفت

موضوع: دستورالعمل اجرای دوره‌های فرصت مطالعاتی اعضای هیأت علمی
دانشگاه‌ها، مراکز و موسسات تحقیقاتی

با سلام

- احتراماً، به استحضار می‌رسد با عنایت به تأکیدات مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی) مبنی بر دانش‌بنیان نمودن صنعت نفت و توسعه ارتباط صنعت با دانشگاه، بازنگری و به‌روزرسانی شیونامه «اجرای دوره‌های فرصت مطالعاتی اعضای هیأت علمی دانشگاه‌ها، مراکز و موسسات تحقیقاتی» وفق مفاد سند «جهت‌گیری‌های کلان، چشموانداز و سیاست‌های پژوهش، فناوری و تجاری‌سازی وزارت نفت» ابلاغی از سوی جنابعالی توسط این معاونت با اهدافی به شرح ذیل صورت پذیرفته است:
۱. آشنایی اعضای هیأت علمی با چالش‌های واقعی صنعت نفت و بهره‌مندی از نوآمندی‌های علمی و فنی اعضای هیأت علمی برای ارائه راهکارهای فناورانه
  ۲. مانع‌زدایی و تسهیل در فرایند انعقاد قراردادهای فرصت مطالعاتی و ایجاد مشوق برای اعضای هیأت علمی دانشگاه‌ها به منظور حضور و فعالیت پژوهشی در حوزه صنعت نفت
  ۳. نظام‌مند نمودن فرایند تعریف دوره‌های فرصت مطالعاتی بر اساس سند نقشه راه توسعه فناوری وزارت نفت
  ۴. به‌کارگیری نظام ساخت‌یافته و اثربخش در حوزه اجزاء چالش‌ها و رفع مشکلات فناورانه صنعت نفت
  ۵. توسعه کسب و کار فناورانه و انجام تحقیقات کاربردی

با عنایت به موارد پیش‌گفته، به‌پیوست دستورالعمل «اجرای دوره‌های فرصت مطالعاتی اعضای هیأت علمی دانشگاه‌ها، مراکز و موسسات تحقیقاتی» برای استحضار و در صورت صلاحدید، امر به ابلاغ تقدیم می‌گردد.

امیر زیدی
و حیدررضا زیدی فرد

تاریخ: ۱۴۰۱/۱۰/۱۱
شماره: ۱۴۶۸۷ / ۱۴۰۱
پوسته: ۱۰

سازمان آموزش، علم و آموزش عالی

روانشناس: جناب آقای خان بهنگی، مدیر کل محترم امور پژوهش، برای اگهی و بیکری.

سرستای

وزیر

شماره: ۸۷۹-۲۰۲
تاریخ: ۱۳۹۹/۱۱/۹
بیت: ۱۴۰۰

معاونان محترم وزیر و مدیران عامل شرکت‌های اصلی
معاونان محترم وزیر
مشاوران محترم وزیر
مدیران کل و رؤسای محترم واحدهای مستقل ستادی

موضوع: ابلاغ سند «جهت‌گیری‌های کلان و سیاست‌های پژوهش- فناوری و تجاری‌سازی وزارت نفت»

باسلام- با عنایت به مفاد بند ۹-۱ نظام پژوهش، فناوری و تجاری‌سازی وزارت نفت (ابلاغیه شماره ۴۳۴ تاریخ ۱۳۹۹/۶/۳۰) و آیین‌نامه اجرایی ذیل آن (ابلاغیه شماره ۴۱۸۴۴۷ تاریخ ۱۳۹۹/۱۱/۱۳)، سند «جهت‌گیری‌های کلان، چشم‌انداز و سیاست‌های پژوهش، فناوری و تجاری‌سازی وزارت نفت» به شرح پیوست ابلاغ می‌گردد.

شرکت‌های اصلی با عنایت به مفاد نظام‌نامه فوق‌الاشاره و آیین‌نامه‌های ذیل آن و همچنین مفاد سند مذکور، مکلف می‌باشند با هماهنگی و نظارت معاونت مهندسی، پژوهش و فناوری نسبت به تدوین سند برنامه راهبردی توسعه فناوری و ترسیم نقشه راه توسعه فناوری برای آن شرکت و مجموعه‌های تابعه اقدام نمایند.

جواد اوجسکین